

України військову агресію, що стало підставою введення воєнного стану в Україні із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком до 24.04.2022р відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні». Війна спричинила негативний вплив на всі сфери життя як держави в цілому, так і окремої людини та Підприємства. Невизначеність щодо сценарію розгортання подій і строку закінчення надзвичайно ускладнює прогнозування майбутнього. Ці події створили безпрецедентний для Підприємства рівень невизначеності та ризику. Підприємство стикається з наступними викликами, а саме: частина робітників було мобілізовано до лав Збройних сил України, частина працівників евакуйовувалась, розірвано деякі ланцюги постачання матеріалів, частково призупинено плани реконструкції основних засобів підприємства, значно зменшені надходження коштів в оплату наданих послуг з тепlopостачання.

Щодо роботи з заборгованістю населення за послуги з постачання теплової енергії, КП ТМ «ЮТКЕ» має підстави прогнозувати, що дебіторська заборгованість в найближчі часи буде рекордно зростати у зв'язку з широкомасштабним, жорстоким вторгненням російської федерації на територію України. Споживачі КП ТМ «ЮТКЕ», як і інші громадяни України, перебувають наразі у надзвичайно важкому матеріальному стані: велика кількість громадян втратила місця роботи у зв'язку з воєнними діями; великий процент біженців, що вимушені були покинути кордони України; багато підприємств знаходиться в режимі простою або взагалі припинили свою діяльність (ДП «МТП «Південний», середньооблікова чисельність робітників якого – близько 2800 осіб, більшість з яких – жителі м. Южне, знаходиться в режимі простою; зупинення діяльності Одеського припортового заводу на підставі наявної заборгованості за розподіл природного газу (за рішенням, ухваленим правлінням ОПЗ від 18.09.2021р.), середньооблікова чисельність робітників якого близько 2 783 осіб, більшість з яких – жителі міста Южне). В таких умовах КП ТМ «ЮТКЕ» не має ні морального, ні юридичного права вимагати своєчасної оплати послуг та вести роботу з примусового стягнення боргів, адже люди не повинні в таких умовах нести додатковий фінансовий тягар (оплата судового збору та інше). Розуміючи складність обставин, уряд своєю постановою заборонив в умовах воєнного стану стягнення штрафів і пені, інфляційних нарахувань, відсотків у разі несвоєчасної або неповної сплати за ЖКП. Також заборонено припинення надання цих послуг населенню (Постанова КМУ від 05.03.2022р. №206). Верховна Рада також прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності з примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану» № 7317, відповідно до якого забороняється примусове стягнення боргів з фізичних осіб за житлово- комунальні послуги.

Таким чином, комунальним підприємствам всієї країни залишається лише сподіватися на оплату споживачами комунальних послуг, адже відсутність платежів призведуть до неможливості функціонування підприємства та своєчасного надання послуг належної якості.

Керівництво Підприємства не може передбачити всі тенденції ситуації, які могли б вплинути на економіку України, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть надати на фінансове становище Підприємства. Керівництво впевнене, що в такій ситуації воно вживає всі необхідні заходи для забезпечення стабільності діяльності та подальшого розвитку Підприємства.

4.16. Пов'язані сторони та операції з ними

Перелік пов'язаних сторін визначається підприємством, враховуючи сутність відносин. Пов'язаними сторонами підприємства в 2021р. були:

- власник підприємства – Южненська міська рада, яка розподілила свої обов'язки між Фондом комунального майна Южненської міської ради з питань, що стосуються майна підприємства, та Управлінням житлово-комунального господарства Южненської міської ради з інших питань;
- управлінський персонал в особі директора підприємства за контрактом.

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року від власника Підприємства ЮМР м. Южне, згідно Рішень Южненської міської ради №1684-VII від 05.03.2020р., та №432-VIII від 17.06.2021р. було внесено в статутний капітал ОЗ в сумі 13778042,69грн.

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року сума виплаченого гонорару за період з 01.01.2021р. по 31.12.2021р. директору підприємства, призначеного згідно з розпорядженням № 205/14-01 від 27.11.2020р. та наказом №40-к від 27.11.2020р., склала 362172,08грн., і є його заробітною платою згідно штатного розпису.

5. Фактичні та потенційні фінансові зобов'язання

5.1. Податкова система

В даний час в Україні діє Податковий Кодекс України та ряд законів і нормативних актів відносно податків, зборів, внесків. Податки, які сплачуються комунальним Підприємством, включають податок на додану вартість, податок на прибуток, нарахування на фонд заробітної плати Єдиного соціального внеску, збору за використання водних ресурсів, екологічний податок, а також інші податки і збори.

Підприємством у відповідності до ПКУ, застосовується касовий метод нарахування податкового зобов'язання та податкового кредиту по ПДВ. З 01.07.2015р. у відповідності до чинного законодавства в Україні застосовується СЕА ПДВ.

Керівництво комунального Підприємства вважає, що його діяльність здійснюється в повній відповідності з діючим законодавством, що регулює її діяльність, і що Підприємство нарахувало всі відповідні податки. В тих випадках, коли існує невизначеність відносно сум податків до сплати, нарахування проводиться виходячи з оцінок керівництва Підприємства на основі аналізу інформації, що є в її розпорядженні.

5.2. Юридичні зобов'язання

З урахуванням організаційно-технічних особливостей, КП ТМ «ЮТКЕ» здійснює ведення аналітичного обліку в розрізі груп зобов'язань окремо за видами діяльності щодо:

Кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги;

Заборгованості за розрахунками з бюджетом;

Заборгованості з оплати праці;

Заборгованості зі страхування;

Заборгованості за іншими розрахунками, у тому числі внутрішньогосподарськими;

Керівництво КП ТМ «ЮТКЕ» вважає, що у разі виникнення відповідальності за вищевказаними зобов'язаннями, вона не буде суттєво впливати на фінансовий стан Підприємства, отже ризики пов'язані з податковою заставою активів Підприємства відсутні.

Умовні та контрактні зобов'язання

Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування. Суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які можуть збільшити фінансовий тиск на платників, стають причиною нарахування додаткових зобов'язань з податків, штрафів і пені.

Підприємство не було у 2021р. відповідачем і позивачем у низці судових розглядів із податковими органами.

Облік претензій та позовних заяв з контрагентами за 2021р.

За 2021р. до Южного міського суду Одеської області КП ТМ «ЮТКЕ» подало 160 позовів про стягнення заборгованості з категорії споживачів «населення» на суму 2462,0 тис. грн., було вручено 6567 попереджень на суму 67118,0 тис. грн.

Відповідно до ч.1 ст.1 Закону України №1730-VIII «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» Підприємство розпочало процедура врегулювання заборгованості шляхом проведення взаєморозрахунків, реструктуризації та списання цієї заборгованості. Для участі у процедурі врегулювання заборгованості теплопостачальні та теплогенеруючі організації, підприємства централізованого водопостачання та водовідведення включаються до реєстру, який веде центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства.

Так, в Реєстр внесено запис №219.1, відповідно до якого КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ «ЮЖТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО» (ЄДРПОУ 26134519) включено до реєстру за кредитором Акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (ЄДРПОУ 20077720). Залишок обсягу неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних, що підлягають стягненню на підставі рішення суду, нарахованих на заборгованість, утворену станом на 01.06.2021 року – 415 138,38 грн.

З огляду на вищевикладене заборгованість КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ «ЮЖТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО» (КП ТМ «ЮТКЕ») у розмірі 415 138,38грн. перед Акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" підлягає списанню за договорами:

1678/14-БО-23 від 28.11.2013 року - 130 743,21грн., з них інфляційні -113 566,21 грн., річні – 12 797,82 грн., пені – 4379, 18 грн.

3748/1617-ТЕ-23 від 11.10.2016 року– 257 426,95 грн., з них інфляційні -116 250,20 грн., річні – 42964,58 грн., пені – 98212,17 грн.

7027/18-КП-23 від 02.11.2018 року – 7036,09 грн., з них інфляційні -921,86 грн., річні – 1344,71 грн., пені – 4769,52грн.

8022/1718-ТЕ-23 від 13.09.2017 року – 19932,13 грн. (пеня).

Також, заборгованість КП ТМ «ЮТКЕ» перед НАК «Нафтогаз України» у розмірі 11858862,32грн. буде врегульовано шляхом укладення договору реструктуризації. У зв'язку з тим, що з 24 лютого 2022 року в Україні введено режим воєнного стану, КП ТМ «ЮТКЕ» досі не отримало проект договору реструктуризації від НАК «Нафтогаз України».

5.3.Фактори фінансових ризиків

Основні фінансові зобов'язання комунального Підприємства включають кредиторську заборгованість. Зазначені фінансові зобов'язання призначені головним чином для забезпечення фінансування діяльності Підприємства.

В процесі своєї діяльності комунальне Підприємство піддається дії різних фінансових ризиків, зокрема впливу ризику ліквідності, ринкового ризику. Загальна програма управління ризиками в комунальному Підприємстві приділяє особливу увагу непередбачуваності фінансових ринків і має на меті звести до мінімуму їх негативні наслідки для результатів діяльності. Мета управління операційними і юридичними ризиками - забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур і політики, направлених на зведення цих ризиків до мінімуму.

5.4.Кредитний ризик

Найвищого кредитного ризику комунальне Підприємство зазнає з дебіторської заборгованості. Вказаний ризик періодично оцінюється, так на 31.12.2021 року в фінансовій звітності обліковується резерв сумнівних боргів у сумі 6661,0 тис.грн. Підприємством проводиться робота по стягненню боргів та не допущенню дебіторської заборгованості з простроченим строком давності. В 2021р. проведено

нарахування резерву сумнівних боргів за надані послуги в сумі 273,0 тис. грн. та проведено списання боргів за рішенням суду за рахунок резерву в сумі 217,0 тис. грн.

5.5. Ризик ліквідності

Завданням комунального Підприємства є підтримка балансу між безперервним фінансуванням і гнучкістю у використанні умов кредитів, наданих постачальниками. Підприємство проводить аналіз терміновості заборгованості і планує свою ліквідність у залежності від очікуваного терміну виконання зобов'язань. У випадку недостатньої ліквідності Підприємство може залучати зовнішні джерела фінансування.

5.6. Плани керівництва

У відповідності до законодавства, а саме, до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, затвердженого у новій редакції постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2021 р. № 613, комунальним Підприємством здійснюється розрахунок економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії на наступний опалювальний період, який, разом із заявою щодо встановлення тарифів, має бути подано до органів місцевого самоврядування до 1 червня 2022 року. Водночас, враховуючи введення воєнного стану в Україні та прийняття КМУ постанови від 29 квітня 2022 року № 502 «Деякі питання регулювання діяльності у сфері комунальних послуг у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану» рекомендовано органам, до повноважень яких належить встановлення тарифів на послуги з постачання теплової енергії, до категорії споживачів «населення» у опалювальному періоді 2022/2023 років застосовувати тарифи на рівні тарифів, що застосовувалися станом на 24 лютого 2022 року. У випадку подальшого продовження воєнного стану в Україні виконання інвестиційної програми підприємство буде змушене призупинити.

З метою зменшення втрат теплової енергії Підприємством включаються до інвестиційних програм заходи з заміни внутрішньоквартальних теплових мереж. Крім того, Програмою реформування і розвитку житлово-комунального господарства м. Южного на 2020 - 2024 роки, затвердженою рішенням Южненської міської ради від 25.07.2019р. №1438-VII зі змінами, передбачено за рахунок місцевого бюджету здійснення ряду заходів протягом 2022 року. Але, в умовах воєнного стану в Україні, їх виконання є досить сумнівним.

Для покращення фінансового стану керівництвом Підприємства було заплановано:

-підготувати розрахунки та матеріали для встановлення двоставкових економічно-обґрунтованих тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії та подачу їх до виконавчого комітету Южненської міської ради до кінця червня 2022 року;

-активізовано дорадчу та роз'яснювальну роботу з боржниками, щодо необхідності погашення боргових зобов'язань;

Основним завданням сьогодення керівництво Підприємства вважає підготовку до наступного опалювального сезону та забезпечення його безперебійне проходження в умовах дії воєнного стану, доклавши до цього всіх можливих зусиль та ресурсів.

Директор КП ТМ «ЮТКЕ»

Ігор ЧУГУННИКОВ

Головний бухгалтер

Олена ФІЛПІСЬКА